

Załącznik 1

Kwalifikowalne obszary programowe

Norweski Mechanizm Finansowy na lata 2009-2014

Do celów ogólnych Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014 należy przyczynianie się do zmniejszania ekonomicznych i społecznych różnic w Europejskim Obszarze Gospodarczym poprzez pomoc finansową w obszarach priorytetowych wyszczególnionych niżej, oraz zacieśnianie relacji dwustronnych pomiędzy Norwegią i Państwami-Beneficjentami.

Dla każdego **obszaru priorytetowego** ustalono obszary programowe (zobacz tabelę poniżej). W Regulacjach, obszar programowy definiuje się jako obszar tematyczny w obszarze priorytetowym z określonym celem oraz określonymi wymiernymi rezultatami.

Dla każdego **obszaru programowego** zdefiniowano jeden cel oraz kilka oczekiwanych rezultatów. Takie definiowanie celów służy zwiększaniu wpływu oraz celowości Mechanizmu, jak również ułatwianiu pomiaru oraz agregacji rezultatów w poszczególnych sektorach i Państwach-Beneficjentach, oraz pomiędzy sektorami i Państwami-Beneficjentami.

Każdy program musi być zgodny z tymi celami oraz oczekiwanymi rezultatami.

Obszar priorytetowy	Obszar programowy/cel	Oczekiwane rezultaty
Wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla	<p>Obszar programowy: Technologie wychwytywania i składowania CO₂ (CCS)</p> <p>Cel: Łagodzenie zmian klimatycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wychwycony i bezpiecznie zmagazynowany CO₂ • Pogłębiona wiedza i międzynarodowa współpraca w obszarze technologii CCS
Innowacje w zakresie „Zielonych Technologii”	<p>Obszar programowy: Innowacje w zakresie „Zielonych Technologii”</p> <p>Cel: Poprawa konkurencyjności ekologicznych przedsiębiorstw, w tym podnoszenie poziomu ekologiczności istniejących sektorów przemysłu, innowacje w zakresie „zielonych technologii” i ekologiczna przedsiębiorczość</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej związanej z podnoszeniem poziomu ekologiczności europejskiej gospodarki • Zmniejszenie produkcji odpadów i emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i ziemi • Częstsze wykorzystanie technologii przyjaznych dla środowiska • zwiększenie zielonych miejsc pracy i przedsiębiorczości
	<p>Obszar programowy: Efektywność energetyczna</p> <p>Cel: Zmniejszone emisje gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej w budynkach • Zwiększenie efektywności energetycznej w przemyśle i sektorze transportowym • Zwiększenie wykorzystania nadmiaru ciepła • Zwiększenie potencjału dla przedsięwzięć na rzecz efektywności energetycznej na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym • Zwiększenie świadomości i edukacja w zakresie efektywności energetycznej • Wzrost świadomości społecznej i edukacji w zakresie efektywności energetycznej

<p>Promowanie godnej pracy i dialogu trójstronnego</p>	<p>Obszar programowy: Globalny fundusz na rzecz godnej pracy i dialogu trójstronnego</p> <p>Cel: Promowanie godnej pracy i poprawa współpracy trójstronnej między organizacjami pracodawców, związkami zawodowymi i władzami publicznymi przy wspieraniu sprawiedliwego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa struktur i praktyk w zakresie dialogu społecznego i dialogu trójstronnego • Lepsze zrozumienie korzyści płynących z godnej pracy • Lepszy dostęp do zatrudnienia i uczestnictwo na rynku pracy • Większa koncentracja na wymiarze społecznym mobilności siły roboczej • Wspieranie równości płci i zwalczanie dyskryminacji w miejscu pracy • Poprawa równowagi między pracą a życiem prywatnym i rodzinnym • Większe zdolności adaptacyjne i możliwości kształcenia ustawicznego pracownika
<p>Badania i stypendia</p>	<p>Obszar programowy: Dwustronna współpraca badawcza</p> <p>Cel: Lepszy rozwój wiedzy opartej na badaniach w Państwie-Beneficjencie poprzez wzmocnioną współpracę w zakresie badań między Norwegią a Państwem-Beneficjentem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocniona współpraca w zakresie badań między Norwegią a Państwem-Beneficjentem • Lepsza zdolność do prowadzenia badań w Państwie-Beneficjencie i lepsze zastosowanie wyników badań poprzez współpracę w zakresie badań między Norwegią a Państwem-Beneficjentem
	<p>Obszar programowy: Dwustronny program stypendialny</p> <p>Cel: Wzmocniony kapitał ludzki i większa baza wiedzy w Państwie-Beneficjencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększona mobilność studentów oraz pracowników uczelni wyższych pomiędzy Państwami-Beneficjentami a Norwegią • Rozszerzona i wzmocniona współpraca instytucjonalna w sektorze szkolnictwa wyższego pomiędzy Państwami-Beneficjentami a Norwegią
<p>Rozwój społeczny i zasobów ludzkich</p>	<p>Obszar programowy: Budowa zdolności i współpraca instytucjonalna pomiędzy Państwami-Beneficjentami a norweskimi instytucjami publicznymi oraz władzami regionalnymi i lokalnymi</p> <p>Cel: Wzmocnienie zdolności instytucjonalnych i rozwój zasobów ludzkich w instytucjach publicznych oraz władzach lokalnych i regionalnych w Państwach-Beneficjentach w ramach uzgodnionych obszarów priorytetowych dzięki współpracy i wymianie wiedzy pomiędzy bliźniaczymi instytucjami i władzami w Norwegii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększona i wzmocniona współpraca pomiędzy instytucjami publicznymi oraz władzami regionalnymi i lokalnymi w Państwach-Beneficjentach a analogicznymi instytucjami i władzami w Norwegii • Lepszy potencjał instytucjonalny i rozwój zasobów ludzkich w instytucjach publicznych oraz władzach regionalnych i lokalnych w Państwach-Beneficjentach • Lepszy potencjał i jakość usług świadczonych przez instytucje publiczne oraz władze regionalne i lokalne dzięki większym zdolnościom instytucjonalnym i rozwojowi zasobów ludzkich

	<p>Obszar programowy: Współpraca transgraniczna</p> <p>Cel: Lepsza współpraca transgraniczna między regionami po obu stronach zewnętrznej granicy UE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bliższe kontakty i współpraca między lokalnymi i regionalnymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi po obu stronach zewnętrznej granicy UE • Lokalne i regionalne instytucje oraz organizacje pozarządowe pogłębiają wiedzę i doskonałą umiejętności na rzecz rozwoju współpracy transgranicznej • Zmniejszanie istniejących barier dla współpracy transgranicznej • Lepsze zrozumienie wspólnych wyzwań i szans transgranicznych • Tworzenie nowych i innowacyjnych form współpracy transgranicznej
	<p>Obszar programowy: Inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia</p> <p>Cel: Poprawa zdrowia publicznego i zmniejszenie nierówności w dostępie do opieki zdrowotnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszone nierówności między grupami użytkowników • Zwiększone zasoby dla wszystkich poziomów opieki zdrowotnej • Lepsze zarządzanie w opiece zdrowotnej • Lepsze systemy finansowania • Poprawa krajowych rejestrów zdrowia i systemów informacji na temat zdrowia, zarządzania i wykorzystania danych • Zwiększony dostęp do usług zdrowotnych i ich lepsza jakość, w tym opieki w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i profilaktyki dzieci • Zwiększony dostęp do usług zdrowotnych i ich lepsza jakość dla osób starszych • Zapobieganie lub zmniejszanie zapadalności na choroby związane ze stylem życia • Lepsza profilaktyka i leczenie chorób zakaźnych (w tym HIV/AIDS i gruźlicy) • Poprawa usług w dziedzinie zdrowia psychicznego • Poprawa bezpieczeństwa żywności i dostępu do informacji o bezpieczeństwie żywności i zdrowia dla konsumentów, władz publicznych i przemysłu
	<p>Obszar programowy: Promowanie równości płci oraz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym</p> <p>Cel: Promowanie równouprawnienia płci i równowagi między życiem zawodowym a prywatnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uwzględnianie zagadnień dotyczących płci w działaniach politycznych i praktykach • Promowanie większej świadomości i badań nad zagadnieniami związanymi z płcią • Pomyślna wymiana strategii politycznych i najlepszych praktyk w zakresie równouprawnienia płci • Lepsza równowaga między życiem zawodowym a prywatnym i rodzinnym • Lepsza równowaga płci w zarządach spółek • Zmniejszenie różnic w płacach kobiet i mężczyzn • Ustanowienie pełnomocnika / organów ds. równouprawnienia płci • Poprawa zdolności organizacji zajmujących się równouprawnieniem płci oraz ich współpracy

	<p>Obszar programowy: Wsparcie społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>Cel: Wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie wkładu w sprawiedliwość społeczną, demokrację i zrównoważony rozwój</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprzyjanie aktywności obywatelskiej • Zwiększony udział organizacji pozarządowych w decyzjach podejmowanych przez władze lokalne, regionalne i krajowe • Ustanowienie międzysektorowych partnerstw, w szczególności z organizacjami rządowymi na szczeblu lokalnym, regionalnym i / lub krajowym • Promocja wartości demokratycznych, w tym praw człowieka • Rozwinięcie rzecznictwa i roli organizacji strażniczych „watchdog” • Rozbudowa sieci i koalicji organizacji pozarządowych działających w partnerstwie • Wzmocnienie zdolności organizacji pozarządowych i promocja tworzenia sprzyjających warunków ich działania • Zwiększony wkład do zrównoważonego rozwoju • Wzrost dobrobytu i zapewnienie podstawowych usług dla określonych grup docelowych • Reintegracja osób z grup dyskryminowanych
	<p>Obszar programowy: Dziedzictwo kulturowe</p> <p>Cel: Odbudowane, odnowione, zabezpieczone i publicznie dostępne dziedzictwo kulturowe dla przyszłych pokoleń</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Odbudowane, odnowione, zabezpieczone dziedzictwo kulturowe • Udokumentowana historia kultury • Dalszy rozwój społeczności lokalnych i stworzenie zrównoważonych pod względem gospodarczym warunków do życia poprzez rewitalizację dziedzictwa kulturowego i naturalnego • Powszechne udostępnienie dziedzictwa kulturowego
	<p>Obszar programowy: Lokalne i regionalne inicjatywy na rzecz zmniejszenia nierówności i promowania spójności społecznej</p> <p>Cel: Wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej a poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regiony i obszary miejskie współpracują w dziedzinie usług publicznych i prywatnych, a także w obszarze rozwoju przedsiębiorczości i innowacji, aby stymulować rozwój społeczny i gospodarczy • Regiony doświadczały poprawy zwłaszcza w zakresie tworzenia miejsc pracy i / lub poprawy dostępu do usług publicznych • Władze lokalne i regionalne, a także podmioty prywatne i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, rozwijają inicjatywy zmierzające do wzmocnienia środków przeciwdziałającym dyskryminacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym • Władze lokalne i regionalne współpracują z podmiotami prywatnymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w celu wzmocnienia uczestnictwa w procesach decyzyjnych • Władze lokalne i regionalne rozwijają i modernizują sektor publiczny • Utworzenie lub wzmocnienie środków ochrony dla grup zagrożonych społecznym lub ekonomicznym wykluczeniem

Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne	<p>Obszar programowy: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć</p> <p>Cel: Przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć i rozwiązywanie związanych z nią problemów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zjawiska przemocy ze względu na płeć • Zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie • Wsparcie dla ofiar handlu ludźmi
	<p>Obszar programowy: Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup przestępczych</p> <p>Cel: Poprawa bezpieczeństwa obywateli poprzez poprawę skuteczności współpracy pomiędzy organami ścigania w państwach członkowskich obszaru Schengen w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, w tym handlu ludźmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój i doskonalenie struktur, systemów i wyposażenia technicznego w celu poprawy wdrażaniu dorobku prawnego Schengen • Wzmacnianie współpracy między policją w państwach członkowskich strefy Schengen • Zwiększone zdolności służb w zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości transgranicznej i zorganizowanej, w tym handlu ludźmi i migracji grup przestępczych • Wzmocniona współpraca między władzami a właściwymi podmiotami zainteresowanymi, w tym organizacjami pozarządowymi, przy udzielaniu pomocy ofiarom handlu ludźmi
	<p>Obszar programowy: Budowanie potencjału instytucjonalnego i współpraca w obszarze wymiaru sprawiedliwości</p> <p>Cel: Bardziej sprawiedliwy i skuteczny system sądowiczy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększony dostęp do wymiaru sprawiedliwości, w tym dla tzw. grup wrażliwych (np. ofiar, nieletnich, mniejszości) • Propagowanie alternatywnych metod rozstrzygania sporów • Poprawa wydajności systemów sądownictwa, w tym rozwój systemów związanych z prowadzeniem spraw sądowych • Zwiększenie kompetencji pracowników systemu sądownictwa
	<p>Obszar programowy: Wsparcie Służby Więziennej, w tym sankcji pozawięziennych</p> <p>Cel: Poprawa systemu więziennictwa zgodnie z przedmiotowymi międzynarodowymi instrumentami w zakresie praw człowieka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pokonanie wyzwań związanych z rosnącą liczbą osadzonych i przeludnieniach w więzieniach • Częstsze stosowanie rozwiązań alternatywnych w stosunku do kary pozbawienia wolności • Większa koncentracja na grupach najbardziej podatnych na zagrożenia w więzieniu • Zwiększone kompetencje osadzonych oraz kadry Służby Więziennej